

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) on valmistellut asetusehdotuksen suden metsästysalueiksi ja niitä koskeviksi kiintiöiksi metsästysvuodelle 2025–2026 Suomen Riistakeskuksen esityksen perusteella.

Suomen luonnonsuojeluliiton (SLL) Pohjanmaan piiri esittää asetusehdotuksesta lausuntonaan seuraavaa.

MMM:n laatimassa asetuksessa ehdotetaan suden kiintiömetsästyksen sallimista 16 alueella. Esityksessä ehdotetaan yhteensä 100 suden kiintiömetsästystä, josta neljäsosa koskee koirasusia. SLL:n Pohjanmaan piirin alueella Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa oli v. 2025 Luonnonvarakeskuksen (Luke) kanta-arvion mukaan 11 susireviiriä, joista vain viidellä oli Luken mukaan syyskuussa 2025 perhelauma. Niistä kolme (Peurainneva, Lauhanvuori ja Kaskinen-Närpiö) esitetään kokokaan metsästettäväksi MMM:n lausunnolla olevassa asetuserinnossa. Siten suden metsästys kohdistuisi lähes kahteen kolmasosaan (3/5, 60%) kolmen Pohjanmaan maakunnan susilaumoista. Kun laajalla alueella Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakuntien keski- ja itäosissa ei ole ollenkaan vakituisia susireviirejä jostain tällä hetkellä tuntemattomista syistä, vaikka ravintoa (esim. hirvieläimiä ja supikoiria) olisi tarjolla runsaasti, kaikkien kolmen susilauman poisto metsästämisellä aiheuttaisi suden suotuisan suojelun tason vaarantamisen, ja olisi siten luontodirektiivin vastainen.

Kaskinen-Närpiön ja Peurainnevan laumoissa on todettu joitakin koirasusia, joten niiden metsästäminen voisi olla susikannan geeniperimän kannalta jossain määrin perusteltua, jos koko suden kannanhoidollinen metsästys sallitaan. Lainsäädännön arviointineuvoston lausunnossa 28.11.2025 todetaan ”että hallituksen esitysluonnoksen puutteet ovat niin merkittäviä, ettei esitysluonnos täytä lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimuksia. Hallituksen esitysluonnoksen pohjalta ei pysty muodostamaan riittävää ja perusteltua käsitystä esityksestä, eikä sen taloudellisista ja yhteiskunnallisista vaikutuksista”.

Asetuserinnoksen valmistelussa olevien ilmiselvien puutteiden lisäksi perusteluissa tuodaan esiin ja korostetaan vain suden mahdollisesti aiheuttamia haittoja. Asetuserinnoksessa sivuutetaan kokonaan suden hyödyt luonnon monimuotoisuuden ja riistakantojen ylläpidon kannalta. Esim. Etelä- ja Keski-Suomessa tehdyn tutkimuksen mukaan susireviirien alueella on selvästi vähemmän haitallisia vieraspetoja, supikoiria, kuin sellaisilla alueilla, joilla susia ei ole (Selonen, V. ym. 2022: Invasive species control with apex predators: increasing presence of wolves is associated with reduced occurrence of the alien raccoon dog. Biological Invasions 24:3461–3474 <https://doi.org/10.1007/s10530-022-02850-2>). Siten sudet suojaavat monien uhanalaisten vesilintujen kantoja sekä väheneviä kanalintukantoja harventamalla ja pelottelemalla supikoiria, jolloin metsästäjät ja muut riistanhoitajat voivat vähentää panostustaan haitallisten pienpetojen pyynnissä. Lisäksi suden pääasiallista ravintoa Etelä- ja Länsi-Suomessa ovat monin paikoin ylisuuriksi paisuneet metsä- ja valkohäntäkauriit. Niiden aiheuttamat tuhot puutarhoissa, peltoviljelmillä ja metsissä ovat lisääntyneet jyrkästi samalla kun ovat lisääntyneet myös kauriiden aiheuttamat vahingot tieliikenteelle. Siten susien voidaan perustellusti väittää suojaavan pelto- ja puutarhaviljelmiä sekä metsäpuiden taimia, autoja ja ihmisiä harventamalla ylitiheitä kauriskantoja. SLL:n Pohjanmaan piiri lausuukin painokkaasti, että suden kannanhoidollista metsästystä ei tule sallia ainakaan nyt lausunnolla olevan asetusehdotuksen pohjalta. Asetusehdotuksen perustelut ovat yksipuolisesti laadittuja (vain susihaittoja korostavia), ja arviointineuvoston lausunnon mukaan asetuserinnos ei täytä lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimuksia.

Jos suden kannanhoidollinen metsästys kaikesta huolimatta sallitaan, niin SLL:n Pohjanmaan piiri vastustaa painokkaasti Lauhanvuoren kuuden suden perhelauman sisällyttämistä kannanhoidolliseen metsästyksen em. syiden lisäksi seuraavista syistä:

- 1) Lauhanvuoren perhelauman ydinalue sijaitsee Luken tutkimusten mukaan Lauhanvuoren kansallispuistossa, jossa metsästys on kokonaan kielletty.
- 2) Asetusluonnoksessa perustellaan Lauhanvuoren perhelauman eliminointia alueelle pääasiassa eläintarhassa kasvatettujen ja sieltä vapautettujen metsäpeurojen alhaisella vasan tuotolla, johon susilla väitetään olevan keskeinen osuus. Metsäpeuran ja suden peto-saalis-suhde on kuitenkin vuosituhansien evoluution tulos ja normaalisti villit metsäpeurat ovat erittäin tehokkaita välttelemään susia ja pakenemaan niiden saalistukselta. Lukuisien tieteellisten, vertaisarvioitujen tutkimusten mukaan tarhassa kasvatettujen ja luontoon vapautettujen nisäkkäiden ja lintujen yksilöt ovat kuitenkin naiiveja, koska ne ovat saaneet ravintonsa pitkään tarhassa. Siten ne eivät osaa suojautua lajin luontaisilla käyttäytymistavoilla vihollisia vastaan. Siten tarhakasvatuksen aiheuttama ”laitostuminen” on todennäköinen syy sille, että Lauhanvuoren alueelle vapautettujen metsäpeurojen vasantuotto on jäänyt alhaiseksi. Tätä tulkintaa tukee Luken sivujen uutinen 4.12.2025 (<https://www.luke.fi/fi/uutiset/metsapeurakannan-heikko-vasantuotto-jatkuu-kainuussa-suomenselalla-alueellisia-eroja>), jonka mukaan Suomenselän metsäpeurakannan eteläisemmällä lisääntymisen ydinalueella Keski-Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Suomen alueella vasallisten vaadinten osuus oli 31 %. Se ennakoii vakaata tai kasvavaa kantaan riippuen aikuisten peurojen kuolleisuudesta. Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla ko. osuus oli vain 11%. Etelä-Pohjanmaan ydinalueen metsäpeurojen vasantuotto on siis korkea, ja Lauhanvuoren metsäpeurat elävät ko. ydinalueen laitamilla.
- 3) Asetusluonnoksen perusteluissa mainitaan myöskin Lauhanvuoren susilauman aiheuttamat vahingot metsästyskoirille. Näitä on perustelujen mukaan kolme, mutta näistä koiravahingoista ainakin yksi on tapahtunut n. 30 km:n etäisyydellä lauman ydinalueesta, joten sitä ei voida millään muotoa laittaa perusteeksi ko. susilauman kannanhoidollisen metsästyksen sallimiselle. Lisäksi Lauhanvuoren susilauma ei ole aiheuttanut kotieläinvahinkoja, joten vahinkoperustettakaan ei voida käyttää Lauhanvuoren susien perhelauman kannanhoidollisessa metsästyksessä.

Yhteenvedon Suomen Luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri toteaa painokkaasti, että Lauhanvuoren kuuden suden perhelauman kannanhoidolliselle metsästykselle ei ole olemassa kestäviä perusteita. Lauhanvuoren susilauman ydinalue on suhteellisen kaukana ihmisasutuksesta kansallispuistossa, joka on yksi harvoista laajoista alkuperäisen luonnon suojelualueista Etelä-Pohjanmaalla ja koko läntisessä Suomessa. Lauhanvuoren kansallispuistossa sekä susi että metsäpeura voivat elää luonnollisessa peto-saalissuhteessa, johon metsäpeurat ovat sopeutuneet evoluution kuluessa. Lauhanvuoren susilaumassa ei ole todettu koirasusia ja se ei ole myöskään aiheuttanut vahinkoja kotieläimille, joten vahinkoperustettakaan ei ole kannanhoidollisen metsästyksen aloittamiselle.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry

Alajärvi, 16.12.2025

Heli Hämäläinen puheenjohtaja
heli.hamalainen78@gmail.com

Marjo Lehtisalo toiminnanjohtaja
pohjanmaa@sll.fi

